

SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

**SIRDARYO VILOYATIDAGI
KORXONA VA TASHKILOTLAR
DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT**

*2023- yil 1- mart holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)*

*Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bунyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

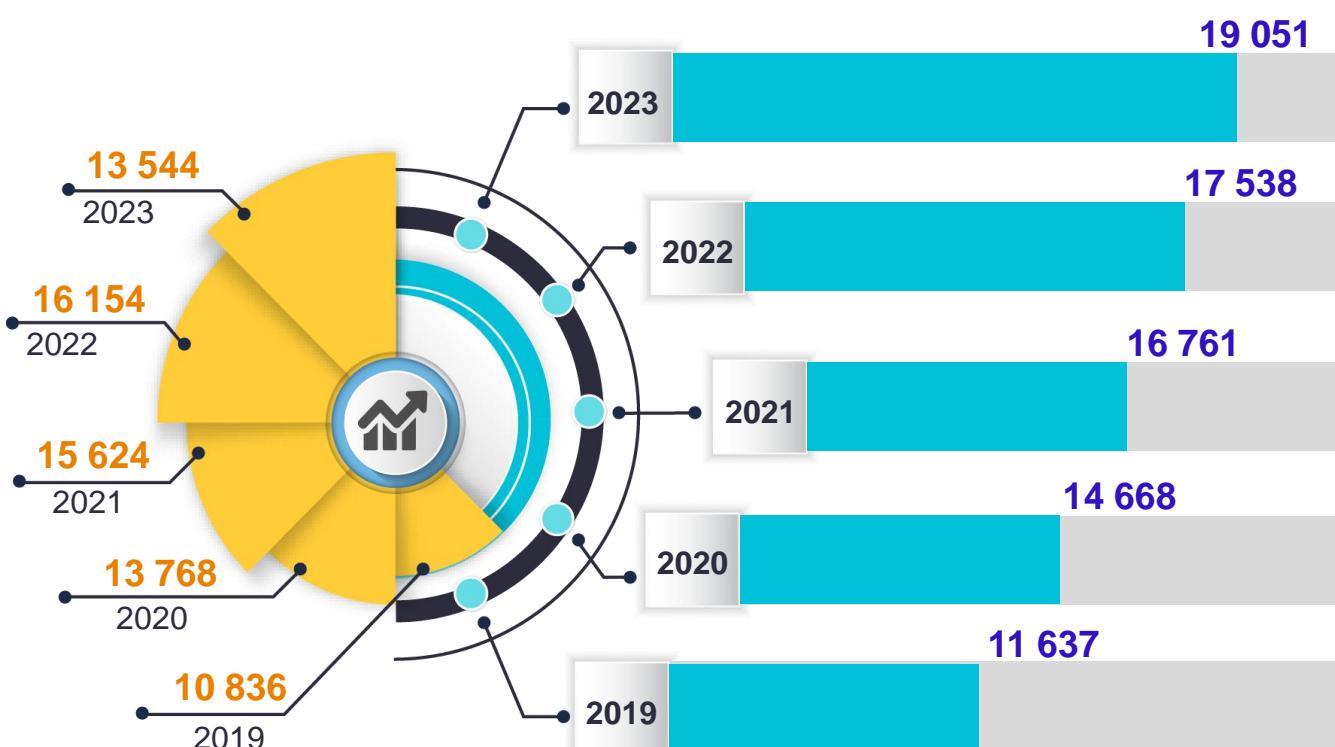
Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-mart holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 13 544 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 11360 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soning o‘sish sur’ati 24,9 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 29,4 foiz) tashkil etdi.

**Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiylar ma’lumotlar
*fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda.***

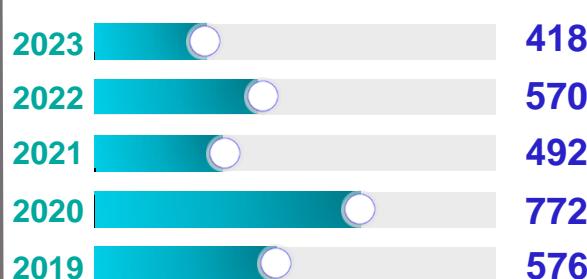
Faoliyat ko‘rsatayotgan

Ro‘yxatdan o‘tgan

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar
yanvar-fevral oylari holatiga ko'ra, birlikda

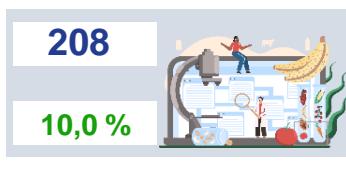
Yillar kesimida soni

**Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)**

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

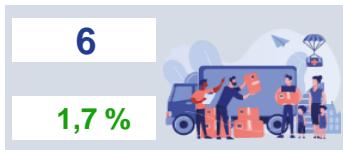
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Savdo

Tashish va saqlash

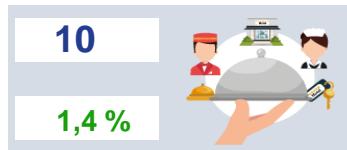
Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-fevral oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda 145 taga ko'payganligini ko'rish mumkin.

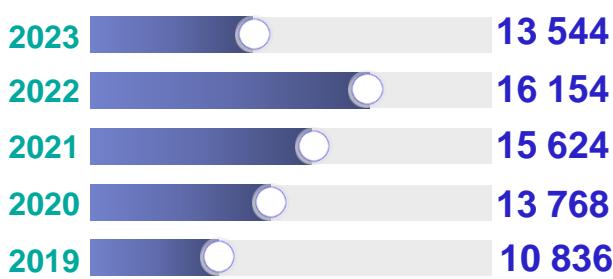
Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 189 taga, oilaviy korxonalar 2 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

Sardoba t.	91	10,0 %	Xovos t.	20	2,6 %
Guliston sh.	79	2,3 %	Boyovut t.	17	1,3 %
Oqoltin t.	75	7,1 %	Guliston t.	15	1,5 %
Sayxunobod t	40	3,9 %	Yangiyer sh.	11	1,3 %
Sirdaryo t.	38	2,2 %	Shirin sh.	5	1,4 %
Mirzaobod t.	27	2,3 %			

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2023- yil 1- mart holatiga 13 544 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 124,9 foizni tashkil etdi.

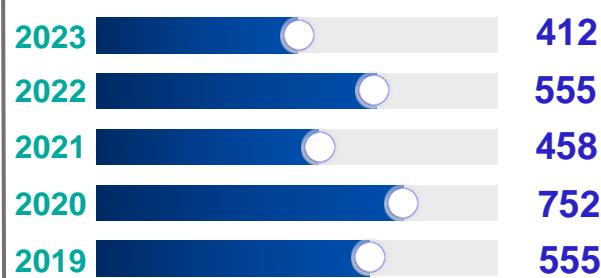
Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 30,9 foiz, qishloq o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 15,4 foiz, sanoat – 12,3 foiz, hududlar kesimida eng ko'p Guliston shahrida 25,1 foiz, Sirdaryo – 12,6 foiz, Boyovut – 9,5 foiz va Mirzaobod – 8,6 tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda

Hududlar kesimida

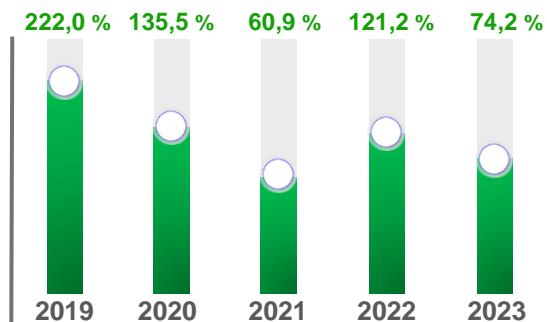
Guliston sh.	3 394	76,1 %	Guliston t.	992	81,5 %
Sirdaryo t.	1 708	75,0 %	Sardoba t.	912	93,6 %
Boyovut t.	1 289	101,8 %	Yangiyer sh.	880	82,6 %
Mirzaobod t.	1 161	82,8 %	Xovos t.	767	86,0 %
Oqoltin t.	1 060	116,0 %	Shirin sh.	363	90,5 %
Sayxunobod t.	1 018	79,3 %			

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko‘ra, birlikda

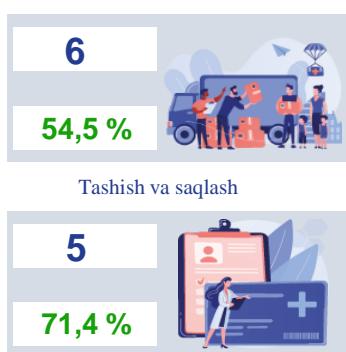
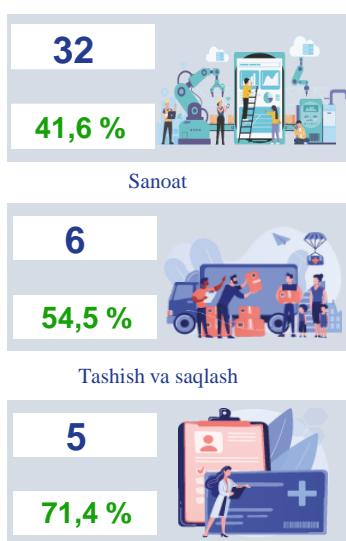
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-fevral oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 412 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

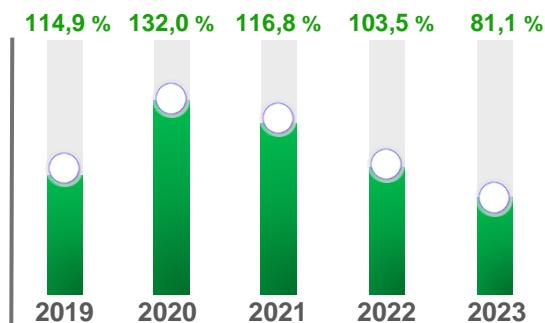
Sardoba t.	90	73,8 %	Xovos t.	19	95,0 %
Guliston sh.	78	76,5 %	Boyovut t.	16	59,3 %
Oqoltin t.	75	98,7 %	Guliston t.	14	41,2 %
Sayxunobod t.	40	114,3 %	Yangiyer sh.	10	43,5 %
Sirdaryo t.	38	50,7 %	Shirin sh.	5	71,4 %
Mirzaobod t.	27	79,4 %			

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Yillar kesimida soni

2023		11 428
2022		14 086
2021		13 604
2020		11 652
2019		8 825

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'lijni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

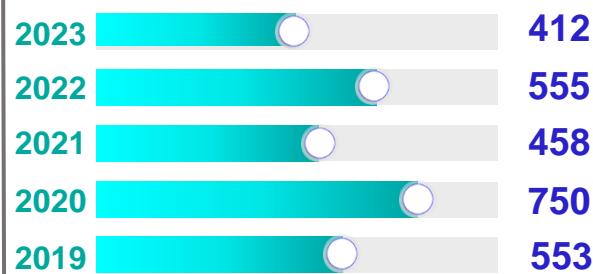
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- mart holatiga 11 428 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan (2 603 ta) o'sish sur'ati 129,5 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 36,6 foiz, sanoat – 14,5 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 18,1 foiz, qurilish – 10,6 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,0 foiz, tashish va saqlash – 3,2 foiz, axborot va aloqa – 1,4 foiz, sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 8,4 foiz.

Hududlar kesimida

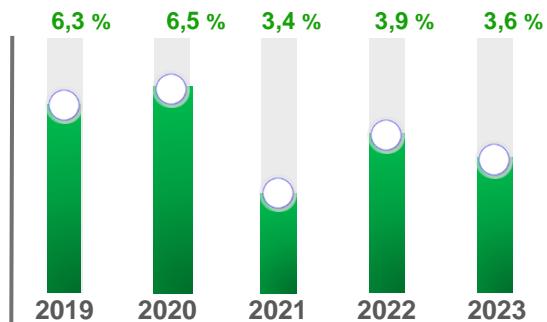
Guliston sh.	2 847	72,6 %	Guliston t.	833	78,4 %
Sirdaryo t.	1 455	71,7 %	Sardoba t.	779	93,0 %
Boyovut t.	1 059	101,2 %	Yangiyer sh.	771	80,4 %
Mirzaobod t.	1 007	80,3 %	Xovos t.	591	82,0 %
Oqoltin t.	938	117,4 %	Shirin sh.	295	87,8 %
Sayxunobod t.	853	78,4 %			

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

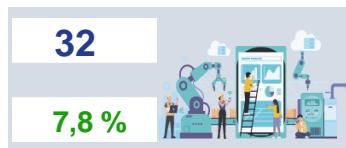
Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

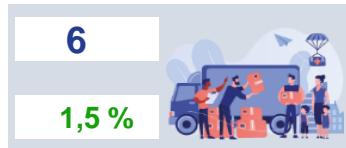
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Savdo

Tashish va saqlash

Axborot va aloqa

Qurilish

Yashash va ovqatlanish

Sog‘liqni saqlash va
ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2023- yil yanvar-fevral oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quydagicha bo‘ldi: qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 50,5 foiz, savdo – 27,4 foiz hamda sanoat 7,8 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

Sardoba t.	90	21,8 %	Xovos t.	19	4,6 %
Guliston sh.	78	18,9 %	Boyovut t.	16	3,9 %
Oqoltin t.	75	18,2 %	Guliston t.	14	3,4 %
Sayxunobod t.	40	9,7 %	Yangiyer sh.	10	2,5 %
Sirdaryo t.	38	9,2 %	Shirin sh.	5	1,2 %
Mirzaobod t.	27	6,6 %			

Faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		11 360
2022		14 029
2021		13 548
2020		11 603
2019		8 777

Yillar kesimida o'sish surati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

Hududlar kesimida eng ko'p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (24,9 foiz), Sirdaryo (12,7 foiz), Boyovut (9,3 foiz) va Mirzaobod (8,8 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

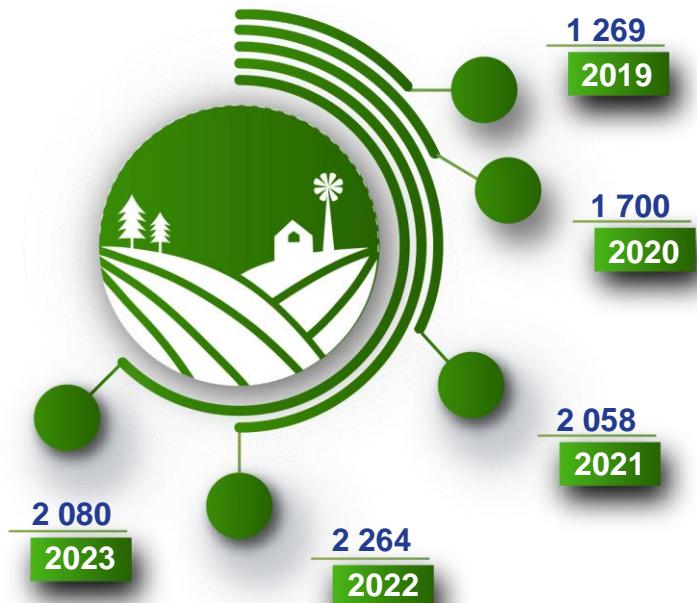
Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 824	72,4 %	Guliston t.	831	78,5 %
Sirdaryo t.	1 443	71,6 %	Sardoba t.	778	92,8 %
Boyovut t.	1 055	101,1 %	Yangiyer sh.	766	80,2 %
Mirzaobod t.	998	80,0 %	Xovos t.	588	82,0 %
Oqoltin t.	937	117,4 %	Shirin sh.	292	87,7 %
Sayxunobod t.	848	75,8 %			

**Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda**

Hududlar kesimida

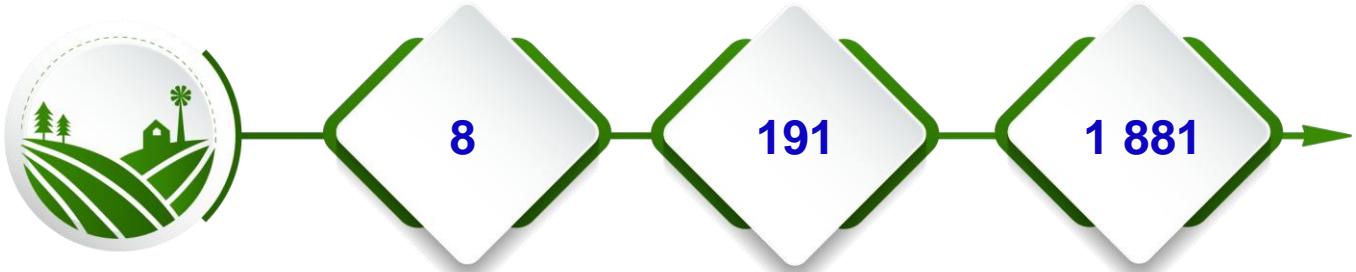
Sardoba t.	329
Oqoltin t.	309
Mirzaobod t.	297
Sayxunobod t.	251
Sirdaryo t.	214
Boyovut t.	208
Guliston t.	170
Xovos t.	127
Guliston sh.	109
Yangiyer sh.	45
Shirin sh.	21

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

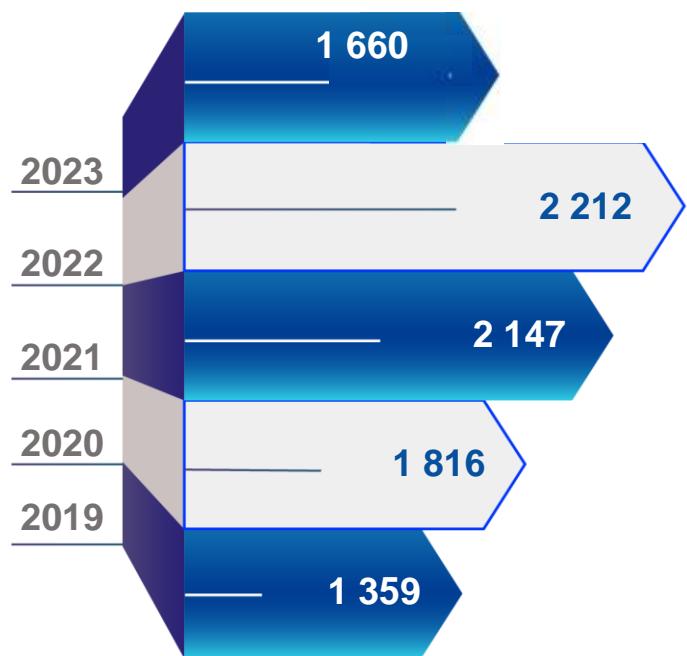
**O'rmonchilik va yog'och
tayyorlash**

**Dehqonchilik va
chorvachilik, ovchilik va
bu sohalarda xizmat
ko'rsatish**

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	360
Sirdaryo t.	243
Boyovut t.	174
Mirzaobod t.	152
Yangiyer sh.	133
Sayxunobod t.	128
Oqoltin t.	113
Guliston t.	110
Xovos t.	104
Sardoba t.	84
Shirin sh.	59

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 12,3 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,7 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 75,0 foiz), 4,6 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 75,0 foiz), 1,9 foizini suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 81,6 foiz) va 0,8 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash (o‘sish 68,4 foiz) tashkil etgan.

Ishlab chiqarish sanoati

1 538

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

78

Suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

31

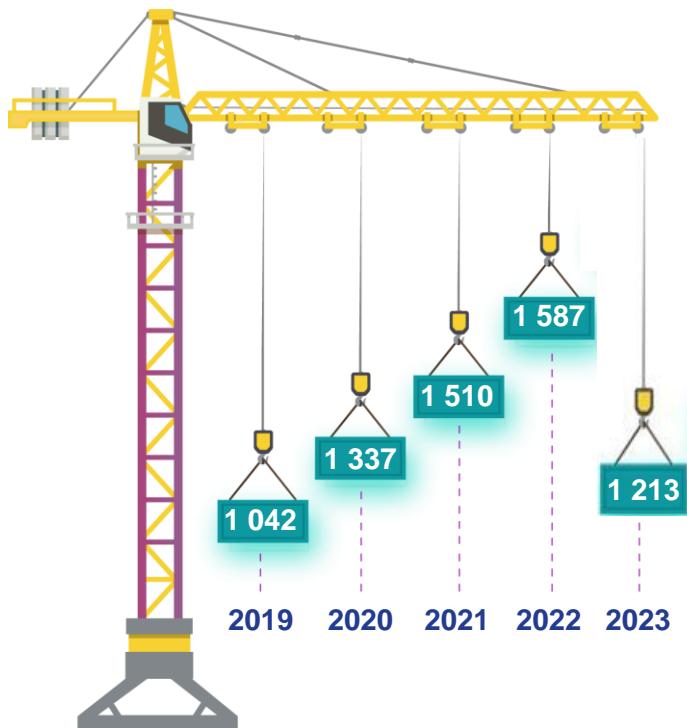
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash

13

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	427
Mirzaobod t.	128
Sirdaryo t.	113
Boyovut t.	94
Oqoltin t.	93
Yangiyer sh.	83
Guliston t.	82
Sayxunobod t.	64
Xovos t.	60
Shirin sh.	40
Sardoba t.	29

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 57,7 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 27,1 foizga kamaygan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 19,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 6,5 foizga kamaygan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 22,4 foiz ulushni va 73,5 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

241

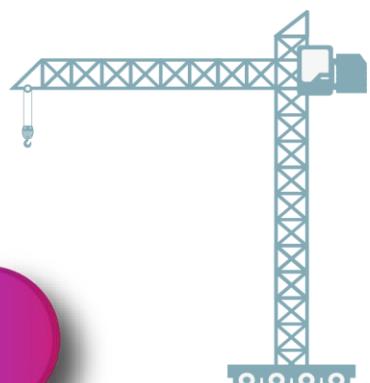
Fuqarolik
obyektlarini qurish

272

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

700

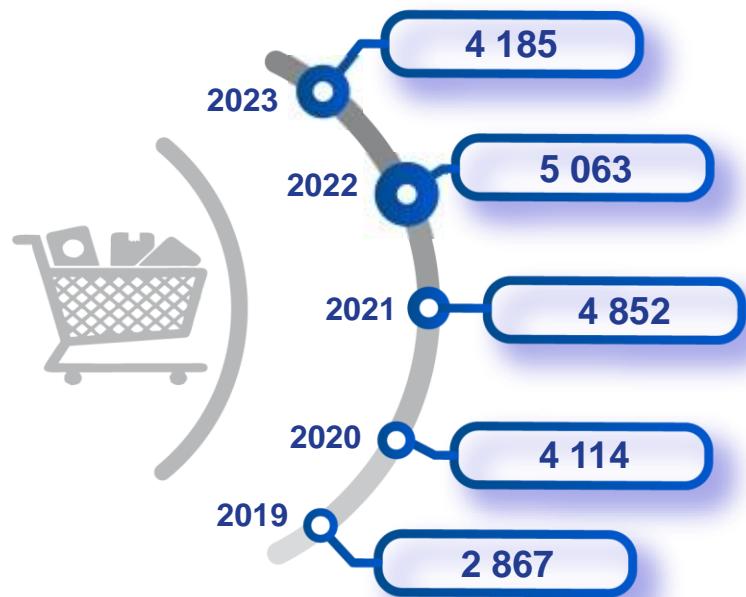
Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 233
Sirdaryo t.	557
Boyovut t.	384
Guliston t.	335
Yangiyer sh.	305
Mirzaobod t.	287
Oqoltin t.	279
Sayxunobod t.	278
Sardoba t.	227
Xovos t.	186
Shirin sh.	114

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 4 177 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 63,3 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 80,6 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 28,1 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 90,3 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishida 8,6 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 76,4 foizni tashkil etdi.

358

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

1 174

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

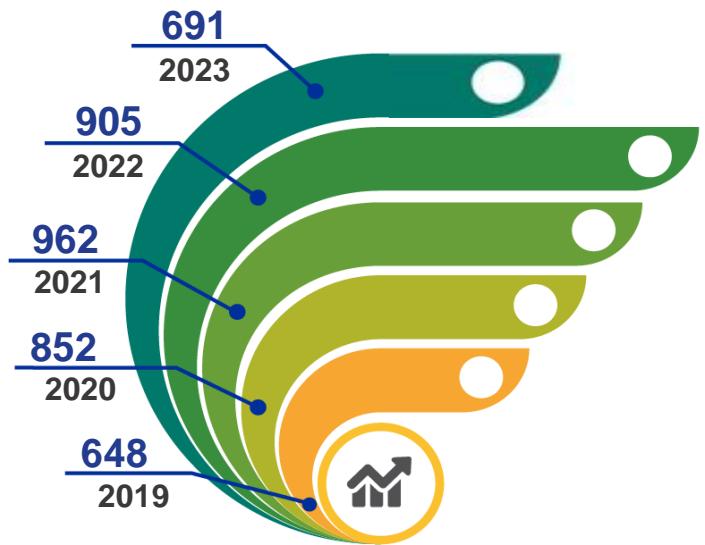
2 653

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	178
Sirdaryo t.	87
Boyovut t.	71
Guliston t.	63
Oqoltin t.	56
Yangiyer sh.	53
Sardoba t.	49
Sayxunobod t.	45
Mirzaobod t.	44
Xovos t.	28
Shirin t.	17

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar kamayish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 23,6 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-mart holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 6,2 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 93,8 foiz ulushini tashkil etdi.

43

Yashash bo‘yicha xizmatlar

648

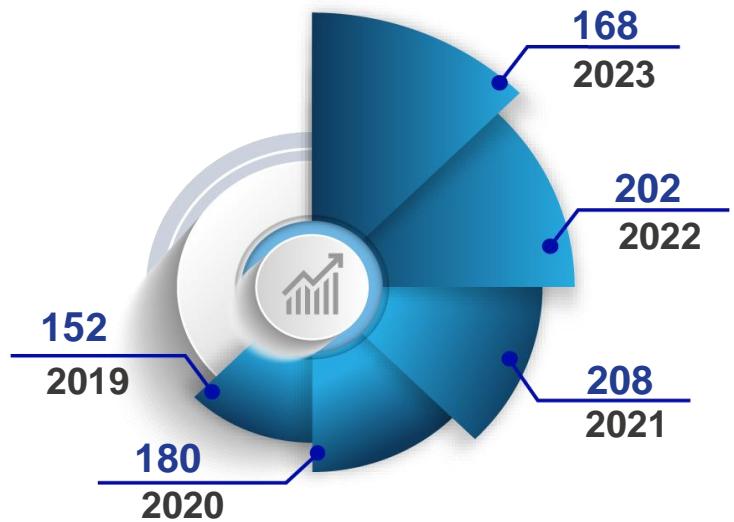
Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

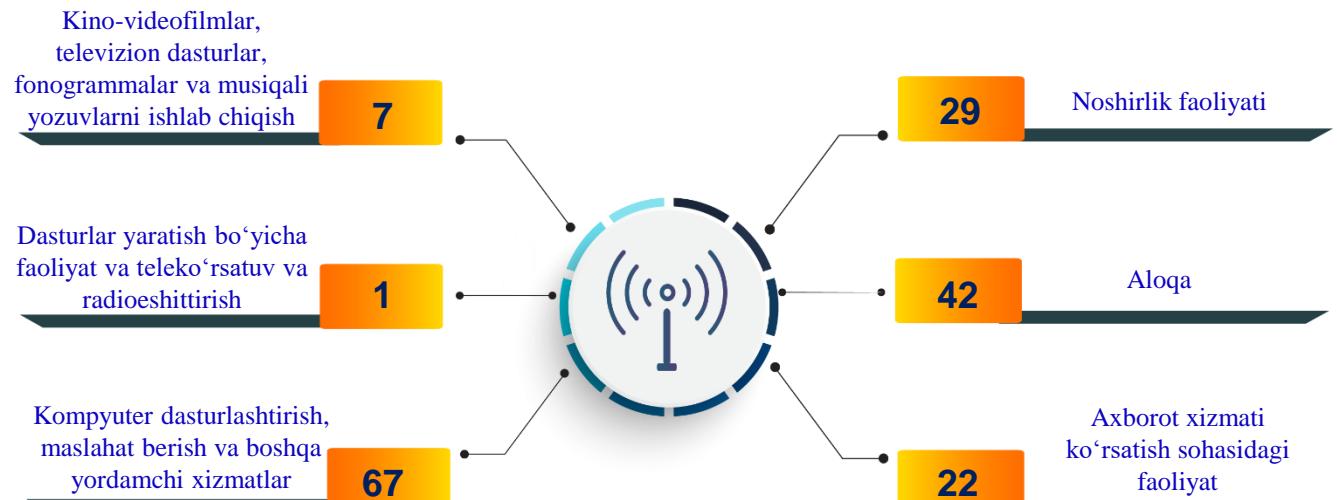
Guliston sh.	78
Sirdaryo t.	27
Boyovut t.	14
Yangiyer sh.	12
Guliston t.	10
Shirin sh.	8
Sardoba t.	6
Sayxunobod t.	4
Mirzaobod t.	4
Oqoltin t.	3
Xovos t.	2

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 21,4 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 102,9 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 25,6 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 80,6 foizni tashkil etdi.

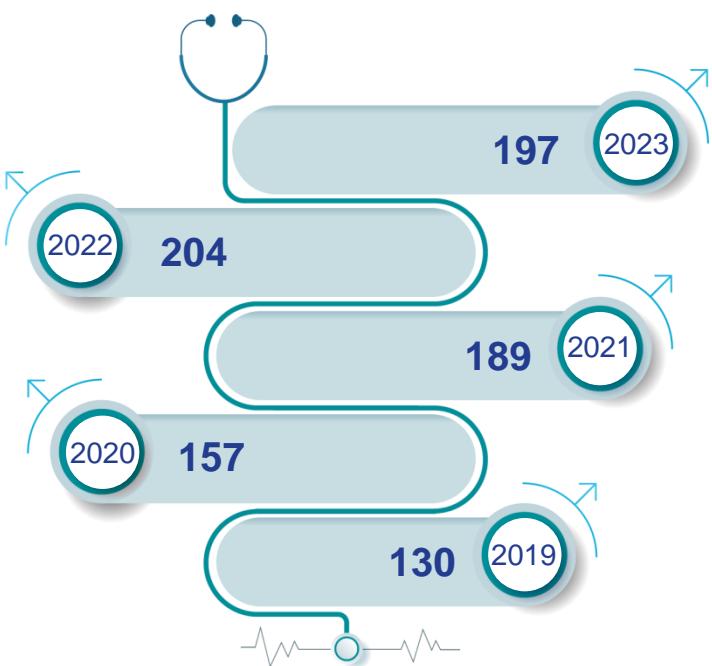
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 53,0 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 78,8 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	93
Sirdaryo t.	34
Yangiyer sh.	20
Sayxunobod t.	9
Sardoba t.	9
Mirzaobod t.	7
Guliston t.	6
Xovos t.	6
Boyovut t.	5
Oqoltin t.	5
Shirin sh.	3

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 141 ta yoki 71,6 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

90,4 foiz korxonalar sog'liqni saqlash yo'nalishiga to'g'ri kelib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 95,2 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni 4,1 foizni tashkil etib, o'sish sur'ati 85,7 foizni tashkil etdi;

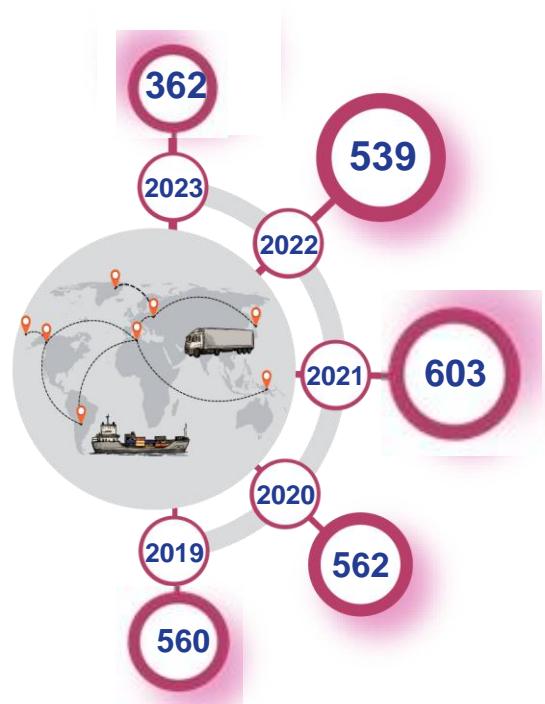
Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 5,5 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 90,0 foizni tashkil etdi;

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	70
Sirdaryo t.	54
Yangiyer sh.	50
Mirzaobod t.	40
Xovos t.	40
Boyovut t.	39
Sayxunobod t.	27
Oqoltin t.	23
Guliston t.	9
Sardoba t.	6
Shirin sh.	4

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonaning 2,7 foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o'sish sur'ati 71,4 foizni tashkil etdi;

ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishining o'sish sur'ati 57,0 foizni; pochta va kuryerlik yo'nalishi 80,0 foizni tashkil etdi;

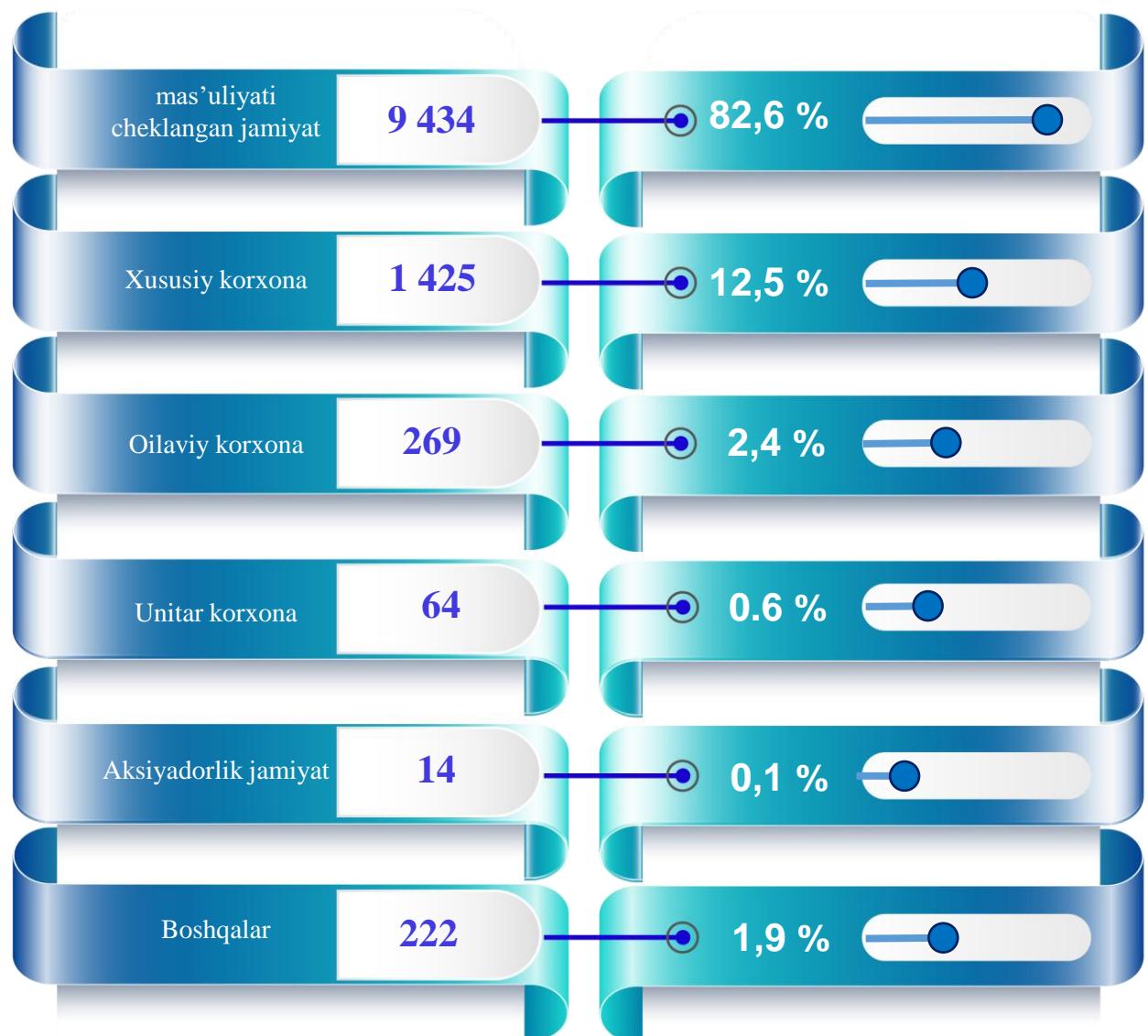
Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy

shakli bo'yicha umumiy ma'lumot

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

**Tadbirkorlik
subyektlari soni**

**Tadbirkorlik subyektlarining
jamiga nisbatan ulushi**

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

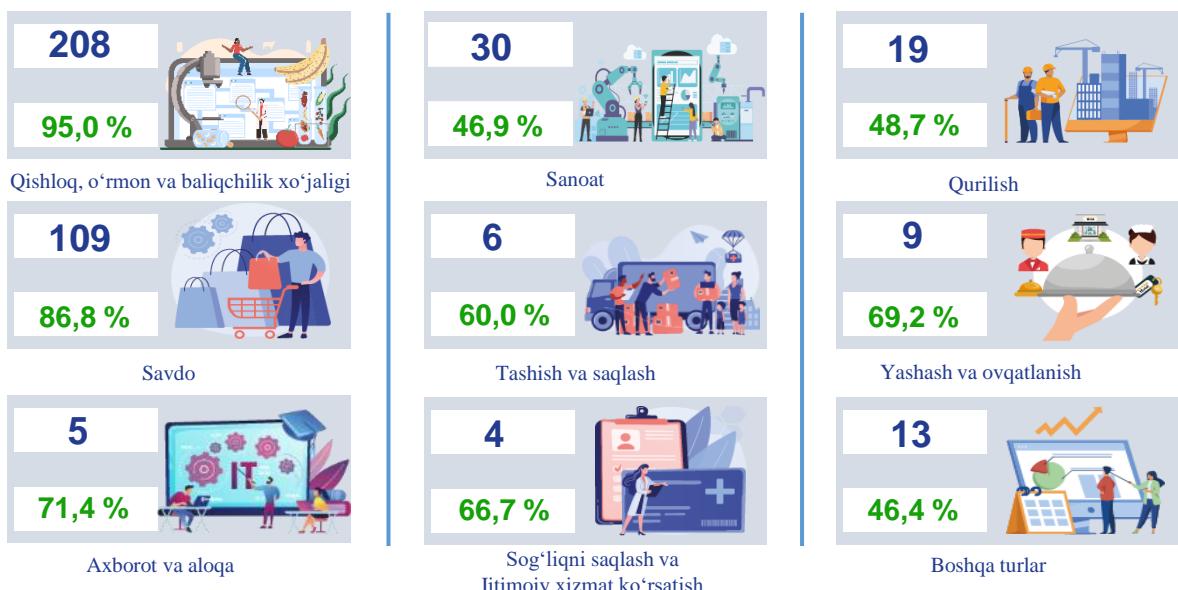
- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish;
- idolararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarini tahlil qilish va prognozlashtirish.

2023- yil yanvar-fevral holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

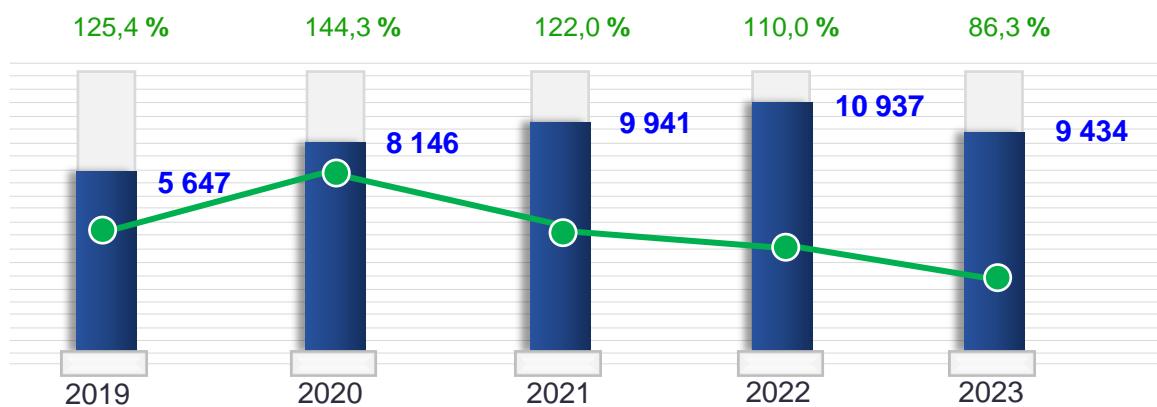
Mas’uliyati cheklangan jamiyat – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyat hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatları bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zları qo‘sghan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shtagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatları bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

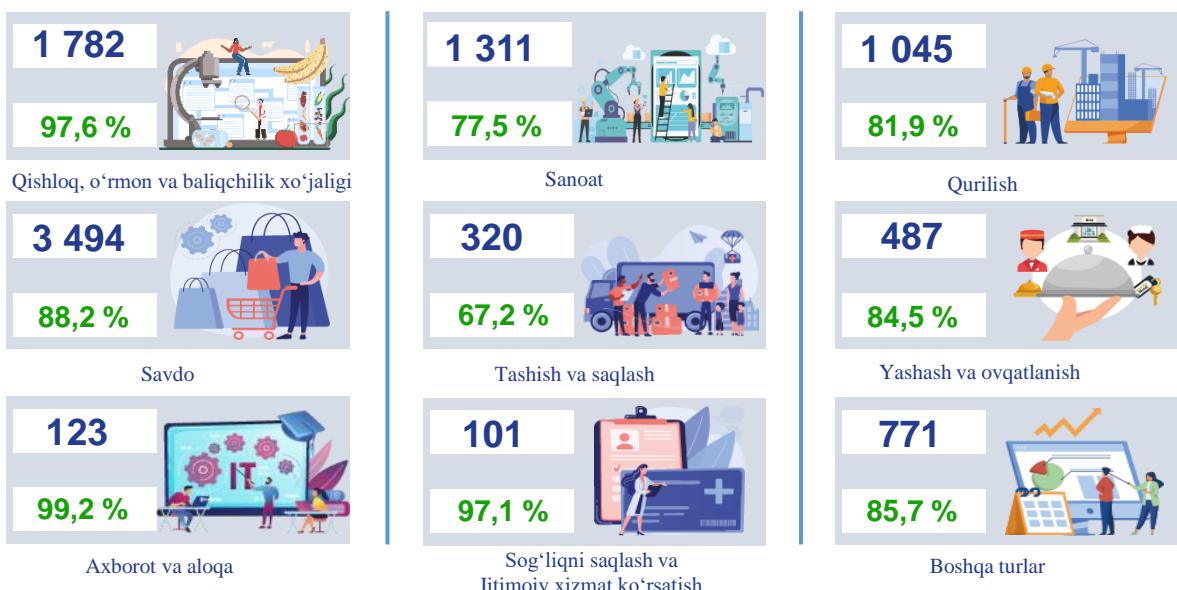
Sardoba t.	90	75,0 %	Xovos t.	18	90,0 %
Oqoltin t.	75	101,4 %	Boyovut t.	14	66,7 %
Guliston sh.	75	88,2 %	Guliston t.	13	40,6 %
Sayxunobod t.	39	114,7 %	Yangiyer sh.	9	39,1 %
Sirdaryo t.	38	53,5 %	Shirin sh.	5	83,3 %
Mirzaobod t.	27	90,0 %			

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 11 428 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 9 434 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko'rsatayotgan ma'suliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich savdo – 37,0 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 18,9 foiz hamda sanoat – 13,9 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 239	81,5 %	Sardoba t.	701	98,6 %
Sirdaryo t.	1 253	72,6 %	Yangiyer sh.	672	80,6 %
Mirzaobod t.	841	85,6 %	Guliston t.	631	85,2 %
Boyovut t.	832	106,5 %	Xovos t.	519	82,9 %
Oqoltin t.	795	122,7 %	Shirin sh.	242	91,3 %
Sayxunobod t.	709	80,8 %			

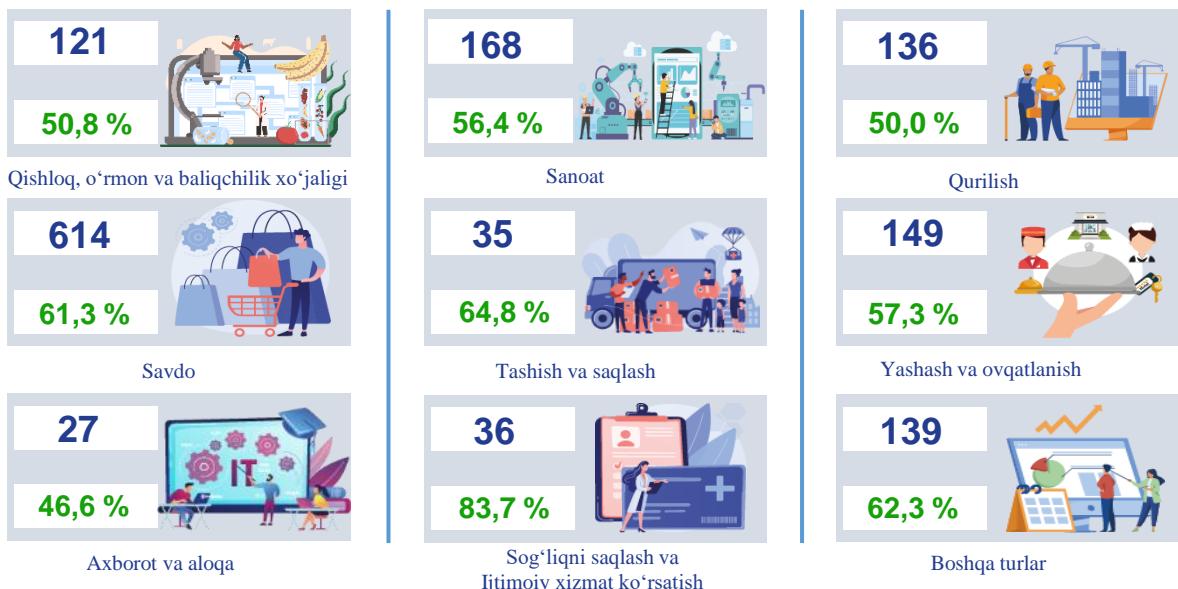
2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- mart holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘zaro taqqoslanganda, ikkinchi o‘rinni xususiy korxonalar egallagan bo‘lib. Xususiy korxonalarning eng ko‘pi quydagisi hududlarda qayt etilgan Guliston shahri - 468 ta, Boyovut - 182 ta, Sirdaryo -148 ta va Guliston tumanida -139 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha esa xususiy korxonalar quydagicha taqsimlangan savdo sohasida – 614 ta, sanoat – 168 ta, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida – 149 ta va qurilish sohasida – 136 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	468	48,5 %	Oqoltin t.	78	101,3 %
Boyovut t.	182	84,3 %	Yangiyer sh.	74	85,1 %
Sirdaryo t.	148	67,0 %	Xovos t.	47	66,2 %
Guliston t.	139	54,5 %	Sardoba t.	43	50,0 %
Sayxunobod t.	109	50,7 %	Shirin sh.	42	73,7 %
Mirzaobod t.	95	48,0 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 161 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 16 tadan 57 taga (o‘sish 41 taga), qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 13 tadan 36 taga (o‘sish 23 taga), sanoatda – 48 tadan 106 taga (o‘sishi 58 taga) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	75	79,8 %	Yangiyer sh.	16	61,5 %
Oqoltin t.	45	86,5 %	Sayxunobod t.	9	100,0 %
Guliston t.	35	74,5 %	Shirin sh.	8	100,0 %
Sirdaryo t.	29	61,7 %	Xovos t.	6	75,0 %
Mirzaobod t	25	86,2 %	Sardoba t.	1	33,3 %
Boyovut t.	20	95,2 %			

4- BO'LIM. XORIJIY KAPITAL ISHTIROKIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR TO'G'RISIDA MA'LUMOTLAR

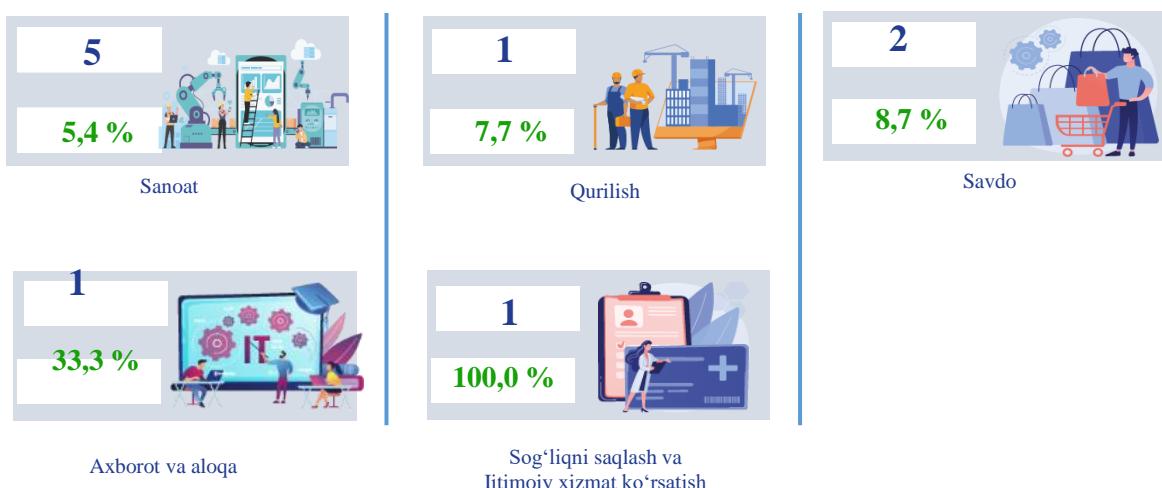
Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot 2023- yil yanvar-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarni faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg'armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo'linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'limgan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	4	10,0 %
Sirdaryo t.	2	4,0 %
Yangiyer sh.	2	14,3 %
Mirzaobod t	1	4,8 %
Xovos t.	1	16,7 %

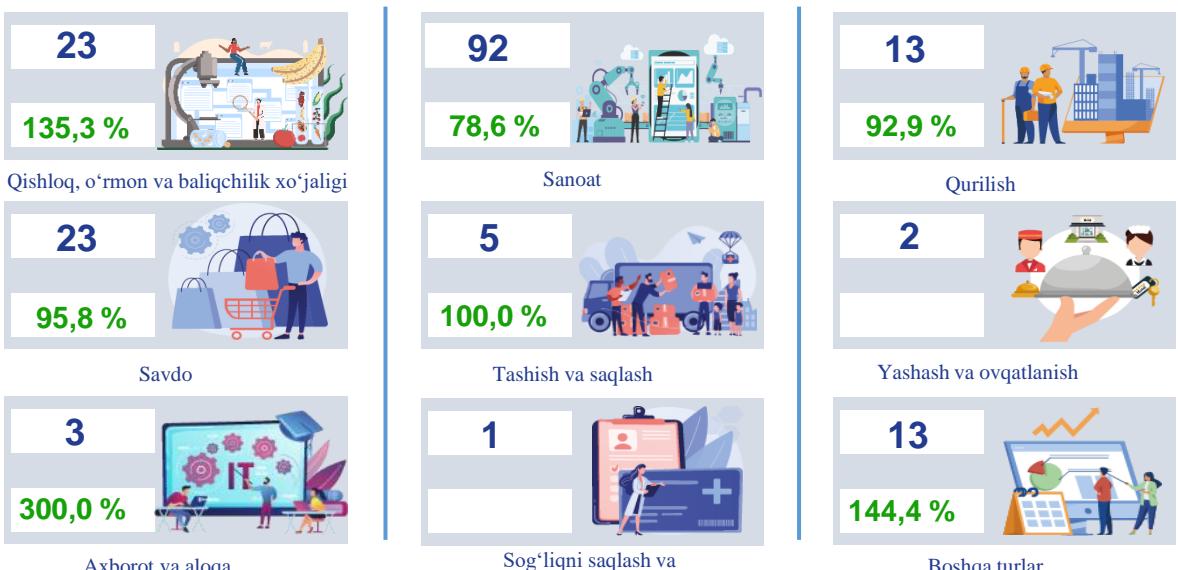
2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 1,5 barobarga oshdi.

Yetakchi o'rinni 40 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiyligi sonining 22,9 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O'zbekiston iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 18,9 foiz), Turkiya (ulushi 14,3 foiz), Qozog'iston (ulushi 10,9 foiz) va Afg'oniston (ulushi 6,3 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	50	90,9 %	Sayxunobod t.	8	72,7 %
Guliston sh.	40	88,9 %	Oqoltin t.	6	120,0 %
Mirzaobod t.	21	140,0 %	Sardoba t.	6	60,0 %
Yangiyer sh.	14	70,0 %	Xovos t.	6	85,7 %
Guliston t.	10	166,7 %	Shirin sh.	6	120,0 %
Boyovut t.	8	100,0 %			

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 91 tasi qo‘shma korxonalar, 84 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar

qo‘shma korxonalar

17 Sirdaryo t. **33**

23 Guliston sh. **17**

11 Mirzaobod t. **10**

9 Yangiyer sh. **5**

7 Guliston t. **3**

5 Boyovut t. **3**

3 Sayxunobod t. **5**

4 Oqoltin t. **2**

Sardoba t. **6**

4 Xovos t. **2**

1 Shirin sh. **5**

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnomalar tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrinda mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagи “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika
boshqarmasi Statistik registrlarni
yuritish bo‘limi
Tel.: 67 236 70 00